

گاهنامه اینترنتی

مرکز مشاوره دانشگاه تهران

معلم مهر ۳

شماره ۳ | بهمن ماه ۱۳۹۰

MOALEM-E MEHR
e - magazine

این شماره | استاد تاثیر گذار

اساتید تأثیرگذار

زمانی که از اساتید دانشگاه سؤال می‌کنند که دلیل موفقیت شما چه بوده است، معمولاً در ذکر دلایل موفقیت شان از یک یا چند نفر از اساتید یاد می‌کنند. به راستی استاد می‌تواند چه نقشی در زندگی حرفه‌ای و شخصی دانشجو داشته باشد؟ آیا تجربه‌های اساتید برجسته می‌تواند ذهنیت و نگرش دانشجو را تغییر دهد؟ به راستی چرا معمولاً نام برخی از اساتید در حافظه دانشجویان ثبت و ضبط می‌گردد به نحوی که به سادگی از خاطر نمی‌رود؟

همین الان که این مطلب را مطالعه می‌کنید از حافظه خود یاری بگیرید و نام اساتیدی را به خاطر بیاورید که سرنوشت و مسیر زندگی شما را تغییر داده‌اند. اگر توانستید نام چنین فردی را به خاطر بیاورید، لحظه‌ای به تجسم خود جولان بدهید و خودتان را در کلاس درس آن استاد تصور کنید. با دقت به حرف‌هایش گوش می‌کردیم، حرکاتش را زیر نظر می‌گرفتیم، از نحوه تدریسش لذت می‌بردیم و اگر به سؤال یا جواب‌هایمان توجه می‌کرد، شور و شغف وصف‌ناپذیری سراسر وجودمان را می‌گرفت. او را کعبه‌آمال خود می‌دانستیم و آرزو می‌کردیم که ای کاش ما هم می‌توانستیم مثل او گوهر شب چراغ برخی از دانشجویان شویم.

معمولاً وظیفه‌ای که به اساتید دانشگاه واگذار می‌شود همانا علم‌آموزی و تدریس علم به دانشجویان است. به عبارتی ممکن است تنها به وظیفه علم‌گستری آن‌ها تأکید شود. اما علم در بستر شخصیت و منش تجلی پیدا می‌کند. استاد زمانی که وارد کلاس می‌شود، تنها علم خودش را به آن کلاس نمی‌برد بلکه ارزشها، فرهنگها، گستره دانش، تجربه‌ها، عبرت‌آموزی‌ها را نیز همراه خودش به کلاس می‌برد و دانش از منشور این مؤلفه، می‌گذرند و تجلی می‌یابند. شاید به همین دلیل است که دو نفر با علم و دانش تقریباً هم سطح ممکن است اثرگذاری کاملاً متفاوتی داشته باشند.

اساتید تأثیرگذار

زمانی که فردی برای تدریس در دانشگاه پذیرفته یا دعوت می شود، پنج مؤلفه اساسی را همراه خود می برد. این پنج مؤلفه عبارتند از:

الف- دانش

ب- منش

ج- روش

د- بینش

و- نگرش

این پنج مؤلفه چنان در هم تنیده اند که جدا کردن آن ها صرفاً برای ساده سازی است. معمولاً استادانی توانسته اند بر ذهنیت دانشجویان تأثیر مثبت بگذارند که این پنج مؤلفه مثل چرخهای دندانه دار در یکدیگر گیر کرده و توانسته اند دانشجو را به منزل مقصود برسانند. از زبان برخی از دانشجویان می شنویم که فلان استاد به من درس زندگی آموخت و یا فلان استاد به من مردم داری یاد داد و یا از فلان استاد درس "روا داری" یاد گرفتم. چنین جملاتی معمولاً به استادانی اشاره دارد که توانسته اند این پنج مؤلفه را در نظامی منسجم و دقیق ترکیب کنند.

اساتید تأثیرگذار

دانش دانش را می‌توان میزان معلومات فرد در حوزه‌ای خاص تعریف کرد. اساتید تأثیرگذار معمولاً دانش چند ساحتی دارند. اگرچه جهان امروز افراد را وادار می‌کند که حوزه‌ی علاقه‌ی خود در علم را محدود کنند، اما هنوز برخی از اساتید در حوزه‌های دیگری غیر از رشته تخصصی از دور دستی بر آتش دارند و همین مسأله تأثیرگذاری علم تخصصی آنها را بیشتر می‌کند.

منش منش را می‌توان جنبه‌های اخلاقی و رفتاری فرد تعریف کرد. ویژگی‌هایی مثل صبر، تحمل، بازان‌دیشی، تحمل دگران‌دیشی، راست‌گویی و صداقت را در زمره مؤلفه‌های منش تلقی می‌کنند. بنابراین ترکیبی از این ویژگی‌ها می‌تواند منش تأثیرگذاری را پدید آورد.

روش شیوه و سبک و سیاق تدریس را روش می‌دانند. برخی اساتید برجسته از روش‌های خاص و متناسبی برای انتقال مفاهیم علمی استفاده می‌کنند. معمولاً تبحر در تدریس به این عامل بستگی زیادی دارد.

بینش آگاهی افراد از آینده و داشتن اطلاعات کافی از گذشته، تشکیل دهنده بینش هستند. معمولاً افرادی که بینش‌های کافی دارند به درستی می‌توانند مسایل را تشخیص دهند، از قدرت مقابله کافی برخوردارند و الگویی برای سایرین فراهم می‌کنند.

نگرش داشتن دیدگاه نسبت به جهان پیرامون، انسان، علم و یا هر موضوع دیگری را نگرش می‌دانند. البته نگرش را بایستی از عقاید زودگذر متمایز کرد، زیرا عقاید زودگذر معمولاً خیلی سریع عوض می‌شوند، اما نگرش حاصل سالها تجربه است و به این سادگی تغییر نمی‌کند. معمولاً نگرشی را سازگاری می‌دانند که پیامدهایی نظیر رضایت درونی، خشنودی بین فردی و احترام متقابل به دنبال داشته باشد. اگر شیوه تفکری نتواند این سه مؤلفه را در برداشته باشد به احتمال زیاد مشکلاتی در آن وجود دارد.

اساتید تأثیرگذار

قصدمان از مطرح کردن بحث "اساتید تأثیرگذار" این بود که بتوانیم به یاری و همفکری شما عزیزان و سروران و با کمک گرفتن از تجارب ارزشمندتان در خاطره دانشجویان نامی جاودان و تأثیرگذار باقی بگذاریم.

در پایان، این مطلب را با گفتاری از الکساندر لوریا به پایان می بریم:

انسان ها می آیند و می روند، آنچه باقی می ماند،
مایه های خلاق حادثه های عظیم تاریخی
و اندیشه ها و اعمال پر اهمیت (انسانی) است.

